

13.11. Анотация

Книгата е научно-изследователски труд, финален резултат от тригодишен проект, финансиран от Националния фонд „Научни изследвания“ към МОН (ДО 02–174/16.12.2008–11.2011). Новата колективна монография е логическо продължение на предишната книга *„Отпадащите роми“* (2009, София: Институт „Отворено общество“, 328 с.) – продукт от предишния съвместен проект.

В търсенето на **позитивния образ на ромите** в българското общество, трудът очертава методологически рамки за изследването на успеха на представителите на етнически малцинства, как да определим кои точно са „успелите роми“, за исторически наслоените предразсъдъци, за съвременната ромска идентичност, за използваните политики към ромите, за подходящата широка гама от различни качествени и количествени методи на проучване. Извеждат се основните социално-професионални категории на успешите роми у нас, посредством анализи на близо 200 дълбочинни интервюта, с роми, живеещи и работещи в 62 селища в различни общини и области. Голямата част от теренните интервюта са осигурени от отличната работа на студенти на Софийския университет. В книгата са обобщени основни профили на успешите роми: в местната администрация и местни партийни и НПО лидери, роми интелекенти, роми политици и управленци в централната власт, роми журналисти в местни и национални медии, роми музиканти и роми предприемачи.

Направен е опит да се навлезе по-дълбоко в душевния свят на тези хора, чрез тяхната собствена **биографична интерпретация на постигнатия успех** – какви са били предпоставките и условията, стимулите и бариерите, как става възможен успехът в обстановката на дискриминация, равносметката им за постиженията. Краткият, но и съдържателен извод на самите роми е, че *„Успехът няма етнос...“* или *„Успял или неуспял ром няма, има успял или неуспял човешки индивид...“* се обосновава както с аналитичната интерпретация, така и с изобилието от извадки от мнения и оценки на успешите роми, което създава особено истинска и колоритна представа за начина, по който те виждат своя изминал път към успеха, както и споделената тяхна радост от признанието. *„Хората ме пипат за късмет – какво повече от това, че искат да пипнат успял човек, за да станат като него?!“*, признава с удовлетворение интервюиран. Книгата е и съкровена изповед на роми, които са успели да постигнат много в своя живот, тук са споделени техни тревоги, надежди и мечти, спотаени вълнения и разочарования, обиди и насърчения.

Контрапункт на личните биографични истории е **погледът към успешите роми от страна на етническата общност**: промяната в приемането и отчуждаването към успешите роми (проучено чрез специални количествени извадки по етническа и религиозна принадлежност). За сравнение по същите въпроси са интервюирани и български турци, български мюсюлмани и българи християни.